

PRED GRADOM SU KOSCI

GORAN ČOLAKHODŽIĆ

SADRŽAJ

Mjesta blijede i nestaju	1
RAZLAZ	2
<i>Gledaj sveučilišnu bolnicu</i>	3
The moon looks on them all	4
U ime obitelji	6
Kolodvor	7
<i>Šume su izgarale</i>	9
00:00	10
<i>Kad su se spremali ostaviti grad</i>	11
<i>Krenuli smo hodnikom u najkasnije proljeće</i>	12
<i>Gudalom dubi jamice</i>	13
Na uzlasku, drvene daske je smijenio beton	14
ZA KOPRIVAMA (I)	15
<i>Ovaj i takav dio grada jedini</i>	16
Amerika, zapeta puška	17

<i>Puno, puno kasnije, bez najave</i>	18
<i>Otvaranje kompasa</i>	20
<i>Još jednom</i>	21
POVIJEST PRAVA	22
Ministarstvo obrane	23
<i>A što ako ovaj grad</i>	24
<i>Tih dana svijet Zemlje</i>	25
<i>Nakanili smo se iskreno zgražati</i>	26
<i>Budimo se kao pali</i>	27
<i>Mene jednog Odbor za buđenje</i>	28
Time machine	29
Preko slike rijeke na vratima	30
SJENA TORNJA	31
<i>Jutra su još ličila na suživot</i>	32
Manila	33
Noriljsk	34
Emley Moor	35

Moskva	37
Dobri vojak Semjonov	39
Duga-1	41
Ekumenopolis	42
They came to a city	43
<i>Prvo smo vidjeli, kao staru topovnjaču</i>	44
Gledamo prema jugozapadu	45
ZA KOPRIVAMA (II)	46
A Shropshire Lad	47
<i>Veliko stoljeće administracije</i>	49
Prije kartografije	50
Žive	51
<i>Hodat ćeš rezom tenkova kroz šumu</i>	52
O duhu vremena	53
Usred svega ovog ili na rubu	55
ZADNJA KOŠNJA	56

<i>Mamutica tame, mravinjak, monolit</i>	57
<i>Naglo pod rebra izlazim iz dvorca</i>	58
Denge Marsh	59
Bruckner ex machina	61
<i>Hrđava kugla i dalje se vrti</i>	62
Kosci	63
<i>Uputim te: hodaj rubom</i>	64
<i>Od jutra, od vjetra</i>	65
O autoru	66
Impresum	67

Mjesta blijede i nestaju prema svojstvenom uzorku. Povijest je najgušći razlog: vezana samo uz namjenu dana, mjesta previše riskiraju. Ono što ponekad ostaje, to su imena. Plutajući označitelji neodoljivo privlače one koji dolaze kasnije. Imena A, B, C, na primjer, mogu biti ispunjena osjetom kamenih blokova i pravilnih grobova pod rukama, mirisom algi na zidovima, nečijim ugaslim svijestima koja su te prostore činila mjestima. Uživamo u svakom slovu i glasu imena, zabavljamo se anagramima, poviješću glasovnih promjena, onomastikom slabo dokumentiranih krajeva, sve u trudu da spasimo linearnu ili škrto razgranatu povijest i napunimo je sadržajem, da vratimo smisao. Taj je pothvat počeo prije nego što je osviješten svemir i potrajat će lebdeći dugo pošto prestanu prostor i vrijeme.

RAZLAZ

Gledaj sveučilišnu bolnicu
na obodu grada koji je polako
širenjem u prazno
zatvara u cistu. Izrasla

uz rijeku kao tiha karantena
smeđi tok da bude prva crta obrane
od nečega odande

Ili, naprotiv
noćna nedovršena
tvrđava nikada opsjednuta

Volim tamna mjesta sluha
s kojih se, neizloženo
nadziru krajevi pod sjenom no

nijedan čuvar ne može
slušati sve prilaze

THE MOON LOOKS ON THEM ALL

Bilo je teško shvatiti opet značaj migracija
veličinu zakrivljene površine svijeta
i nužde da se, umirući
živi i dalje

Plakat ćemo malko svakog jutra uz paštetu
dok ne zagrizemo konačno žlundru
koja nas veže za svijet

Svatko svoj protestant, žedan
neposredovanja, šalicā glazbe
lakah zora iznad ulica
jasnih od posla i dana

Preuranjeni piknik na brijegu iznad grada
pomiriti s množinom svijeta
zahtjevom sistema sudbinom planeta i
šaptati Noć je još mlada
kao da je klišej mir. Kao da je značaj tu

Kao da si ti tu. Kao da ćeš biti sve
Uđemo jedno drugom u tijela i onda

u četiri osam deset
uglova svijeta. Te koje ćeš voljeti
koje ću voljeti nećemo razumjeti
tako je lakše

A govor o dvoje ova
komorna opreka urliku izvana
čisti je luksuz. Piknik uz jagode na brijegu

Iznad grada nižemo parole (nikad
započeti prevrat): Dolje vlada
kao da to išta mijenja

kao da zastor od toga sporije pada

Uvijek se

uvijek te vlade, glave i zemlje

jedino broje

U IME OBITELJI

Bila sam suha
krošnja domaćinstva
plodove mi pojela učmala blizina
bila je jača
i htjela ih je još još još

Dugo mi je mrtav
jezik svih soba
odzvanjanja nema

U kući prateći majku
na izlasku kroz boli
podivljalog tijela
najviše sam sanjala

Pod otvorenim
otrovanim nebom kažu
nema snova

A moji su bili
od mojih prsa u nečijim
nedječjim zubima
od žuđenih prstiju
duboko usred usana

Jezik sam pregrizla

do samoga kraja govorila
ono što stane u okvir fotografija

KOLODVOR

Tamo svi su nas drugi dan htjeli
Bila je sreća zvati se obitelj
na cesti ka šumi
u očima grada

Sreća
biti poznat drugom do dna kao govor
majke koji više ne trebaš trebaš
li to znanje?

Budiš se tako. U isti čas
bako vi sjedite
u sve užem prostoru dalekog doma
koji mi bježi pod snijeg

Oko vas se stišće mrklina
stišćete se vi u klupko
vune na krilu

Igle vas ipak ne napuštaju jedino
one nas bodu dok držimo
ruku u ruci

Sve je to točno, *rem acu tetigisti*
I što su vama oči što čovjek
bez kuće i djece a nama
su sve

I tu i tamo koja smreka
bijela i sama
pred sivom srećom daljine

Sada smo sami. Tako ste htjeli
tako smo htjeli
da hoćete

Sada šutimo i mi i svjetlo
otvorenoplavo
toči nam privid mladosti u pogled kroz kuhinjski prozor
dok ruke idu jedna k drugoj polako
polako asimptotski

Do drugog bismo kraja svih mora
išli po sjajno
zrno zadovoljstva s plaže

Jedno zrno sreće
pa da i zapne za zub

Šume su izgarale, mehanizmi pohlepe sadili su nove
tvornice papira, napretka i nacije

Bljuvali smo plastiku, svima je bilo lakše
sve po starom: velike su rijeke
lizale beton i uzalud prale

naše crne štale

Savjest negdje noću laje
usred tišine jednoličnih plantaža
i u tome sva izgara -

jutro više ni na što ne zove
osim na sljedeće (milošću asfalta)

Kasno se u crijevima nadula misao:
svaki je proces nezaustavljiv
razum nema pojavu u stvari
ne ostavlja traga ni u kakvom vosku
još manje papiru -

samo sile stavljene u pogon:
ponuda potražnja kaosi svih vrsta

00:00

Probudili smo se svatko od svog
košmarnog sna u konačnici svi
iz iste hale užasa
pomalo već združeni stoljećima
koja su predstojala. Nitko ne zna
iz koje županije mračne republike
krenuo je odjek niti tko se prvi
nakašljao krvavo, potrgao načetu tetivu
koja je svima držala nadu za kosti

Jedan po jedan smo ustajali
suočeni s crvenim očima satova u mraku
djeca još samo taj put su iskočila
iz naših kreveta

Sljedeće pamtimo
urlik svih gradova nad morima
prvu rečku smrti na beskrajnom uzglavlju
mòre što se izvija
od pola do ekvatora

Kad su se spremali ostaviti grad,
nije im bilo do govora o tome
kako su ga i sami dokrajčili na ulicama,
pod temeljima. Možda radi manje žaljenja,
možda iz čistog užitka u već tako malo strašnom
činu razaranja.

Više se nije ni znalo odlažu li
ceremoniju odlaska iz želje i
legende, ili im smeta i posljednji
kamen na kamenu, za odlet treba ravna i širom
otvorena spržena ravnica.

Krenuli smo hodnikom u najkasnije proljeće
kao što se nekad sve zatvaralo
na kraju školske godine
(rogovi mukli u sjeni stabala)

I dalje smo hodajući mučno
razmišljali je li prozor zatvoren
jesmo li ugasili struju i plin
i druge potpore jastva
odavno nestale

Napuštajući grad, u nedostatku glasova
duboko smo studirali sintaksu drvoreda

otkrivali pravila koja su prethodila
prodoru šuma i polja u trgove:

kojim redom smjena žutih i zelenih tonova
kojim ključem breze ili javori pred praznim
oknima stubištā

one katalpe na visokim obalama
rijeka koje očajne istječu iz kolodvora

Gudalom dubi jamice
Antun iz desetog sela kraj zvijezda
puni ih rosom
od vrbova grožđa

Dubina plave bobe ko praznina
novog neba i slušaj
- ne pjeva kit

Spremajte sjeme dok je još vrijeme
kad toliko željno zovete noć

Ja se penjem s mačkama na lijesku i odande
gledam niz ceste

u zlatne peći istoka
odakle se valjaju prozori i brajde

Na uzlasku, drvene daske je smijenio beton. U ilovaču stare močvare, iznad toplih arterija zemlje, položili smo korita. U igri: neka ih zagrije, te čiste kade u bedru divljine, srpanjsko sunce ovog mirnog kraja pored susjedne države tišine, pa ćemo se bućkati. Ručnik i kokta, narukvice, sitniš, sve spremno za skeč rekonstrukcija mora. Lijepo je bilo osjećati vodu i ležeran strah od dubine u mirisu vruće, pokošene trave, prašini zemlje, ljetu kontinenta. Umjesto lignji, crvene šljive zdrobljene po platnu mamine torbe. Umjesto šljunka, izmrvljeni beton; na pučini, kukuruz stasao i cvjeta. Kidala se, lagano, boja sa stijenki, probijala pirika stazama, svuda. U velikom bazenu javile se prve kopnice i leća. Najprije do ruba, u ustajalom kutu, na kraju bližem šumi. A onda je sve to prodrlo dublje i kao što plijesan pušta vriježe sve do jezgre jela, nije bilo dosta ispljunuti vrh, reći Ovo se makne i ostalo je naše, jer nije više bilo. Drvene daske smijenio je beton, beton su pojele ličinke muha. Bilo ga je previše pa se prevrnuo u valovima masne zemlje: kupalište krmom u ništa, kontejner u njedrima mora, okoštala kaverna lišena pluća. U vrućini ljetnog dana dječja se graja bešavno pretopila u kreket mladih žaba. Sve dok nismo došli bijesni i smrvili propali eksperiment, spravili isturenu koloniju svijesti, kako djeca gaze izobličene kule utvrda od pijeska.

ZA KOPRIVAMA (I)

Ovaj i takav dio grada jedini
na potreban način filtrira prostor
i na svoj cjelosvodni dušnik
izdiše natrag taj
višak neba, manjak zagušenja,
bijeće crte lampi strogih lica kao
nožice koje pridrđavaju zrak, uvijek
sjevernjački iskošen suncem.

To što je meni
ovaj prostrti brijeg danas, ljetos, pred
sedam godina Zapadna Njemačka,
dokaz je univerzalnosti prostora, njegove
plastičnosti, nekog dubljeg prelijevanja iskustva,
opcije da ovo bude i Dojčland i Zagreb
i da ne bude ništa.

Ovaj poligon, iskockan odmjerenim kućama
kao zidovi holodeka sklopkama, postaje
lakom maketom nekog bijelog
predgrađa Bonna šezdeset i pete.
I mada ondje nema ničeg sličnog
i nitko mi ne bi shvatio pamet,
ovo je Bonn i gotova priča,
u uredu bujaju prvi kompjutori,
na cesti bijele kacige, ne sluteći
Baader-Meinhof, misle na maslac i Marlboro.

Odlazim dalje niz Ribnjak, obogaćen nečim
što zovem iskustvo. I makar i bilo
slobodna dramska seansa,
izlazim iz nje spreman za drugo,
spreman da isto, za sve.

AMERIKA, ZAPETA PUŠKA

U zaboravu Kansasa i Arkansasa mazimo
rijetke izbojke kraljevske pušine.

Kao iz lampe, lagano dimljeni
izlaze *dineri*.

Blago sam oplakao, buržujskije
od vaza od mramora
Ameriku i Englesku i sve druge
zemlje proletherske.

U mom vrtu naći ćete, ispod smokve,
četiri stapke kraljevske pušine.

Ima taj ključ Amerike, napušten
iz kojeg je se može iznova izgraditi
bilo kad
sa svime što je najgore
i što je prisno, kao svud.

Nekako se, atomarna, izmakla zlu.

Puno, puno kasnije, bez najave,
došli su –
predvorje i prilaz
mračnoj voćnoj šumi. Debele strunjače trave
dosegle visinu grmlja. U nekošenom miru
slagale se dugo. Samo
jedna vijugava staza kuda je k smrti
bježao zec.

Tu je mjesec palio
združene štitove bazge; sitne, ali jake.
Trebalo je brati – dok je pelud živ i dok titra
biti brži od buba. Ostavit im ipak
velik časni dio.

Na sjeveru, staza kući
nije vodila.
Smreke su je priječile u postojanom rastu,
crno neranjive u krugu.

Ode li se jednom, vratiti se nije, osim
podzemnom vodom, letom
šoštarovih krila, jašući u sedlima
zelenih guštera, sve
preko skrivenih mina lukovica luka,
podmuklih poteznih vriježa
jagoda u travi.

Mogao sam samo dalje
kroz grmlje i stupiti u šumu
izraslu cijelu tijekom moje kratke mladosti:
ondje, u niši u zidu ili brdu,
naći busen gljiva kao rast kristala.

Ispred, po suncu između lijeski
trči dječak s puškom hitriji od zeca,
blago mi poznat s kraja prošlog vijeka.

I ništa za njim. Prah i tišina.

Otvaranje kompasa,
kutijice s prstenom za zaručnika svijeta. Igla
sretno levitira. Smjerovi imaju boje odiskona
pušu, još danas, nezaslužnim značajem.

Ponesi me na prsima popodne,
kiša toči jamstvo sreće,
izlet je pod munjom i gromom sasvim mek.

Rekli su,
U kojem god smjeru otišli,
dok smo svjesni nebeskog
raskrižja na zemlji, ići ćemo dobro.

Livadam. Bilo je vode pored plavog nasipa
plitke i tople, rađala je žabe
na uske grliće kadulje.

Zamahom pogleda, pružanjem
ruke koja me usmjerava s nasipa
ravnicom, nicali su šume,
opet ili prvi put.

S brda se borbeno spuštalo šiblje
svuda sve više se grlilo drvlje i
Brezje Bukovje Drenje Bestovje
Cerje Orešje Javorje
Hrastina
Vrbovec Višnjevec Lipovec
Grabarak
Dubrava

Još jednom,
odavde gdje nasip nastavlja, krtica pod ulicom,
k umrlim kućama u sjenama smreka. Leđa hladna od njih,
prsa dotle jug, otvoren
u blagim zavojima, kao
krajolik meandriran morenama koje nikad nisu stigle. Grije.

Da je ovdje stajati nekratko,
do zamjene polova, nestanka bolova (nečeg
što daje barem pola vječnosti), gledati bez-
značajni puls: zeleno žuto zeleno
smeđe lišće javora što putnika odvlače u polja,
indigo svibanjskih kadulja, pamtim, poimence istih
kao i onoga dana u početku.

POVIJEST PRAVA

MINISTARSTVO OBRANE

Tko je venuo za cijelim
nikada nije došao do sreće

Živjeti jutros: čekati priču
a samo rečenice držati za vlasi

Stvari su veće od naše mutne sreće
duže od privida vječne prisutnosti
jače od veze od svijesti do svijesti

Za razliku od lijeske
na platanu se ne može popeti:

ljuske se odvajaju i padaš
na prepukli asfalt pred ministarstvom

Parada tenkova
zapravo ničime ne mijenja prostor
a najmanje vrijeme

U cijevi je budućnost
i nekoliko prošlosti mesa -

pod čelikom čuču
povratak na početak
i kraj

Povijest se dijeli prolaskom brigada

od njihova marša
ne možemo preko

A što ako ovaj grad
Što ako ulice nasilja
San ih je saznao da budu dublje još ranjene, sada
su nazvane po neranjivoj slobodi
Apollinaireova. Nietzscheova

Mi tražimo stan
Zamisli, tražiti stan u gradu odraslijem i tvrđem od stvarnosti prije
nekoga konačnog okršaja, njuši se
Ulice su spremne za borbe
Mi smo odustali, ali u snu se stječemo
braniti dan

Maleno gnijezdo u uskom
klancu iza bolnice
Gol, naježen od jeseni, mislit ćeš
Dobro je i tamo nas možda nikad ne pronađu, prođu
pored mišje rupe kao u crtiću

A što ako ovaj grad
Što ako ulice predstoje
u neko duboko ranjeno doba nama, koji smo odustali
ali ćemo morati opet podići zastave
koje nemaju bliskosti, samo
krvava koplja

Tad u tom gašenju karata
stiskanju svih izbora

željet ću znati broj svjetala i sjena
koje preostaju svijetu

Najbolje jasnih na krhkoj topografiji
tvojega na ulicama
izgubljenog tijela

Tih dana svijet Zemlje
zatvoren u konačne mogućnosti
i povijest čovječanstva
izjednačili se

Neki je znalac pronašao
koliko točno imamo vremena
za ljetne praznike ljudskosti

i onda nam pravio recke na motkama
kojima smo tražili mjesto u svijetu. Radi
samokontrole

Jednog je jutra pogledao golo
zapešće kao na sat, onda u nebo
sivo od vrućine, rekao samo

Ništa, odsad kako hoćete

Motke su krčile klance
u bedrenim kostima

Nakanili smo se iskreno zgražati
no priznajmo tijelo je vrhunska igračka

Kad pukne koža i provali mast
je li još svjestan taj komad očaja
za kog je kasno da ne umre

i onda kad zinu zubi ludila sklapa ih jedino
post-orgazam obreda, izgaranje
do zadnjeg živca
razlaz po kućama

Kad čovjeka bacaš na otpad
je li važno ako se usput izubija
ako mu otpadne pokoja noga
ako mu izrežeš jezik
i šutneš na lomaču

Jezik i tako beskoristan
da opiše užas i bol
da izgradi izlaz iz tijela prije no plane
objasni smisao takve okrutnosti

Nema ga: igra je
tehnike s mesom Zatvaraj!

oči dok plamen pohotno juri potokom nafte
k licu (volio) leđima (bolio) šteta
što boljet će daleko više i urlik tijela neće
dati da prigrliš kraj

Sa spaljenom krvi će oteći lice
i nitko ti u njega neće moći reći
ništa, nikad zaboravljena igračko
navijena plačno i skičavo

Budimo se kao pali
iz vagona u nekoj
istočnoj Europi zbrisanoj
lanjskim snijegom

Kroz pravilne žbice
odmićućeg vlaka
sivo svjetlo jutra
bacalo bi sjene kao
prolazak *bicikla*

(Osim toga poznavali smo *kaktus*
lijevo *krevet, spuštanje roleta*)

Ležimo upijajući
vlagu sve većega svijeta

Otvaramo jedni drugima oči
preko plahte leda

Na krevetu snijega
više nema
tragova naših nogu

u snu nepolomljenih
zdravih i lijepih

Tijela kao lijepog sjećaš li se još

I da je tvoje
možda još moje
i to je sve

Mene jednog Odbor za buđenje
poslao je natrag da istražim prve
navade i običaje:
na jednom od četrnaest prilaza Zagrebu
bilježim povijest prvih smaknuća
ugodno razapet između teorija.

U svijetu koji više nema jedno ime ni okrugle obrise
osim oblih trbuha kvašiorkor djece,
povijest prava od primarne je važnosti.

Bilo je dosta da pognuta baba
otme nekom izbojak korova više
pa da taj isti kaže A što bi bilo ako.

Oni visoki i jaki, složeni u gumenu
francusku maskotu, umrli bi u milosti
kiselog gušenja; niskima je gorjelo
od peta pa gore, teško ćemo saznati kako se
okolna gomila tješila od krikova

(osim ako prelistamo program
svih sedamnaest balkanskih ratova).

Bilo je nešto tako lako i logično
u aditivnom stilu te brzinske lomače.
Grublja su braća odrastanje nježnije
paprila šalom o visini u *mišlenima*.

Tako je nastala kultura polja s gumama,
čije crne tragove iskopavam uz rijeku.

Je li nestala
kad je ponestalo guma, koje nitko više ne zna stvoriti
ili su ih šume, svegutajuće, drugačijim datostima
potakle da razviju nove finese
grupnih patologija?

TIME MACHINE

Bio sam tako smješten po svom dolasku u svijet
da sam gledao baš jednu stranu amfiteatra. Praznina zore
hladna je ovisno o kutu. I sve je to imalo veze,
a ne posljedice. Ne znam značaj ravnomjernih prozora
nizanih u neke hijerarhije od mraka pa do sljepila, gore,
svrhu eliptičnih fanfara na suncu, lišenih onog što najavljuju.
To što je zgrada zazvala neku privatnu dubinu i mjesto
na kojem se ravnovjesje srušilo, to si odnesi
kad te sve odnese dalje.

Ovo nije ono vrijeme. Tko vrijeme nije definirao, ne može
imati podršku roda, zvonika i rafalnih sudova. Dobit će samo
sudove rafalima. Put vodi kroz ocvali rasadnik
svih mojih biljaka koje su propustile privinuti se k značenju,
pustiti korijen u zemljane bunkere duha, izbjeći u pjesmu.
Pa dugi zavoj oko urlika grada u sukobu,
toj bitci od očajne, cikličke množine.

Od sivog *Militärbürokrata* zasjelog
između portretā s cenzuriranim očima čut ćeš
Skok kroz vrijeme moguć je samo iz faze
u fazu beskrajno važnoga povijesnoga razvoja države.

Sliježeš ramenima, opet na cesti,
misliš: što treba prigrлити, Bibliju, Hegela, pušku,
ili kartu za vagonski prijevoz, može sa slamom, bez prozora.

Preko slike rijeke na vratima Balkana vrijeme je položilo unedogled cijevi sve do na sjever, do korijena novoga tjesnaca, prepuklog duž kontinenta. Pokret, na zapad. Začudo, nitko ne osniva mostobrane, otvoren je prijelaz i skeleti suhих stabljika divlje mrkve naviještaju vodu, kao i uvijek. Čudimo se zašto most nije srušen, ali nije, s onu stranu nitko ne zaustavlja, niti zove; samo iz odvoda nad rijekom visoko pljušte golemi slapovi prljave vode. I tako bez kraja, u dan, u noć. Rijetke kolone – danju šuljanje miševa, noću svi u nijemom nizu – prelaze most. Uveli vrbici; pod svjetlom mjeseca, čak je i magla od zagađene vode srebrna. Buka je zaglušna i oni koji vode drže za ruke svoje najbliže, koje ne čuju i jedva vide. Svake noći, odjednom, neko dijete pokazuje na odvratne slapove, na onaj jedan: pod svjetlom mjeseca, vidi, iz jedne se cijevi izlijevaju ribe, iz čiste vode čiste i glatke, žive i mlade i padaju, sjajne kao svježe iskovane britve, tiho na prljavu vodu i istog trenutka su mrtve. Načas svi zastanu. Neke se propinju u skoku, osmice beskonačnog umiranja u dan, u noć. Propinju se kao lososi na povratku u izvore gdje su stvoreni, gdje će roditi pa umrijeti. Prvo plaču djeca, onda i starci. Šmrcaje, ako se javi, utapa zaglušni šum. I tako bez kraja, preko kontinenta, iz noći u noć: nijemo prinošenje žrtve, na pozdrav, stalno kao napuštene papirnate molitve koje na Tibetu okreće vjetar.

SJENA TORNJA

Jutra su još ličila na suživot
čovjeka i ovog planeta: svitala rano
probrani usjevi odmjereno cvali i hranili
nepodivljale pčele

Popodne se prostrla velika ravnica
nad njom su bez obzira rasli stupovi oblaka

otoci potpuno proizvoljnih poremećaja
obećanih za sumrak, taj
povratak straha

Tišina duboka do zujanja

Osjećali smo kako ravnici ne dolaze u obzir
gradovi ni sela

Navečer su goleme oluje obilazile predjele
iza ruba očiju, nogu i dana

Mi smo se rano zatvarali
i spavali na smjene, svjesni
da metalni šumovi kiše po raslinju
lako prikrivaju korake kroz noć

MANILA

Svi su se tornjevi ovoga svijeta nazivali engleskim riječima
da se razumije rad

Od tornja do tornja razapete mreže
da nas drže ispod vode

Što radite vi dok ste nerođeni
Što radite vi dok ste živi dok mrtvi
Što živite vi dok se radi
crvi u kamenu dana

Kad šutnemo ritmove ropstva
preko ruba Zemlje, odnedavno ravne
jesmo li išta

Kad bude prolom
engleske riječi će zgasnuti
jedna za drugom pasti u more

I što i što
što radi more dok se mi previremo ne radi
ništa

Ne radi ništa

NORILJSK

U krajoliku danom samo geologiji
kristalne forme provociraju
kristalno rezanje rijeka
i šuma trasama tvornica

Zemlja si je sama
kriva što brda
leže među odvodima kao leđa podmornica

Gdje je planet lijevao bazalt lijevajmo mazut
mrtvo na mrtvo
kroz crne cijevi zatvorenog grada
pod brojem

Unatoč nama
rijeke su točnije ceste: iza ugla
bijeli pijesak pod nogama jelki

Nizbrdo mjesto
beznačajno, nezaboravno
kao idealni znak upozorenja

EMLEY MOOR

„Tko stoji na strmini lijevo od prevodnice, na mokroj cesti,
u izgaženoj travi, pod sobom vidi
ispiraonice puste, odsječke tračnica zarivenih u šumu
industriju već u komi“

Englesko bacila si mrežu preko mora
i zasjela u oko na samome rubu odakle
potezala si konce slabašnim
trzajima pauka

Krvava tišina sutona pod tornjem
lišenim carstva

„Snopovi svjetla tvogega auta možda će presjeći
zidove spavaće sobe nikoga
neće probuditi“

Izlazi mjesec. Iz kuće pod tornjem
odavno razbivši zrcala
izlaze čovjek i jež

„možda čut ćeš vjetar što stiže gonjen
s mora koje ništa ne zna
da se rani o okno, o koru brijesta
kojom, nezačuđen, diže se sok, budući proljeće“

Poslije njih, ulazim –
u Vrtu svijeta, iza grada od ugljena
izvezeni zastori s dezenom plavih paunova:
pipam željno
kao da ću naći majku

„Trećega dana mimoide nas ratni brod
ploveći na sjever, na palubama hrpe leševa“

Slušaj, večer poezije gore na vrhu
vječnoga mlaza betona, ustalog u znak

nečega jednako teško razumljivog
jednako nemoćnog skrenuti mrak

„Onda ništa. Radio nijem“

Do jutra. Tada
meko himna prošlosti i moru
nejasna, najdraža onima
koji još imaju nade u san

„Forties; Viking; North Utsire: northeasterly gale force 10 expected later.
Slight or moderate, becoming rough.
Fair.
Good.“

MOSKVA

Nasipe su izračunali
zaobljenim lijepim jednadžbama
tako da su uglovi dobili
gotovo prave obrise bregova

Prijevojima
vodila nas je za ruku žena
od zemljopisa, avatar zemlje
poslan da pojasni

Kraj nje dijete moraš biti

Obronci nasipa uredno meki
od tepiha trave
uvečer toplih

Nama su crna jezera
s one druge strane imala značaj
samo dubine
vremena pa nitko
nije potražio grad

Kad se jedne već kasne
godine suše
pokazao vršak
tornja Ostankino

ona nije našla riječ

A trebala je izreći jezik
o vremenu, povijesti
ovog komešanja
(pretkraj kojeg danas
još ne smišljamo spasenja)

Zašto i krenuti dalje od krava
ako je topla trava nasipa
u većini večeri

nešto sasvim dovoljno
širokovječno

infinitiv

DOBRI VOJAK SEMJONOV

Neki su rekli okus metala drugi
igle po licu no ništa to samo
malo topline od straha i zadnjih
ostatoka brige za sebe
tog kukavičluka

U vodama blještavim zelenoplavim
dok ronimo van grgljam:

Imam dvadeset godina meni se ne umire
meni se ne umire
a netko te mora spasiti netko
mora zaglaviti u vječnosti
pa i kao pljeva
u zupčaniku

Goleme države prave male ljude
prave ljude
a onda ih šalju u vječnost ili ništa:

moj je put donde kroz zavrelu vodu
pod reaktorom u mraku pipati
gdje su ventili grčevito
hvataj hladne poluge
kao ruke skorog kraja i stisni

Rekoh
kroz propali krov se nad Kolom
vidjelo polarno svjetlo stigoh
u vječnost ili ništa i ti
još danas meni zdesna

Golemi ljudi prave male države
jer znaju, i jedne i druge

progutaju šume ili ono
za što je šuma bila riječ

DUGA-1

Smijurija susreta
s radarom nad šumama, onim
koji hoće da se pozna iza obzora
kao da je globus tamo nov

Iz šume, iz radara
zadnja bolest svijesti nestaje -
daleko bačene zrake
odbijaju se samo od vlastitih leđa

Ostaju
visoke čelične stepenice do
gore, jalove
kao zemlja pod sprženim smrekama no

po njima uzlazi loza:
prilazeći izdaleka
na nebu nemilosrdno
nazire se grožđe

Taj grozd, ta zelena
jedina posuda vode
i šećera visi nad stepama

To sunce

EKUMENOPOLIS

Talozi prethodnih gradova, zapravo ljudskih
uspona i padova svuda
pod nama

Gore na stotračnim
zračnim cestama ovješanim
nad klance odiskona
ležimo bez šatora

Sanjamo ljude starine
koji, meki kao sjeme strička što još nekad doleti
govore riječ pojedinac

Tko se mlad ne prevrne s ceste
dolje do mraka bez povratka
taj što više spava

i o snu ne govori, čuva
to jedino vlastito

Neki kažu: kad bismo zinuli
od vrućih muka iskidanog
sjećanja na Svijet

mogli bismo opet podići
ono nešto s kupolom
čemu više nema imena

I pjevati

THEY CAME TO A CITY

Kako su planine rasle i padale svojim
organskim životom, ljuskom svoje kože
zatvarale su usta tunelima
na dugom ulazu u grad.
Kad su do njih stigli
kroz usku se pukotinu vidio ocean

Drugi su u šumi pronašli okno
kroz koje je jedva još strujao zrak, i daždevnjaci
i u dubini su vidjeli zlato

Treći, a njih je
bila većina, od užasa ćulili uši
i slušali hujanje vjetra u dubini

Tada netko, dovoljno
polubog, u mraku je nazreo sreću

Stajali smo dugo pored stijena
u napetoj tišini
njezine blizine. Sve dok nije
nabujao jecaj

Kaverne sreće nismo otvorili
Otišli smo dalje da bismo je
negdje
mogli naći opet

„Burno je more!
Mliječni Put seže do
otoka Sado.“

Prvo smo vidjeli, kao staru topovnjaču
antene i dimnjake na nepomičnom hrptu.

Onda smo stigli u Japan.

Nasmiješeni vodič nas je poveo
uskom stazom između havarija
na greben Fukushime.

- Ove smo godine jedan više,
imamo nadu makar kao
hanami, kojega odavno nema.

- Mjesec?

- Nešto je ostalo neupropastivo, on
je bar oduvijek prelijepo mrtav.

- Miran za san.

- Sivo svjetlo na pijesku ili snijegu...

- Pusta rotacija tišine. Odras
mrtvog svijeta u večernjem spotlightu.

Big in Japan. Kad izlazi na istoku, kažemo
eno Judy Garland uzlazi na Broadway.

- Znači, pamtite.

- Pamtimo.

- Onda ga čuvate?

- Da ga ne pojede lisica,
smiješio se, klanjao, nudio
trostruku jabuku,
kockastu lubenicu, mi smo
šutjeli uz bačvu čije svjetlo
skriva galaktiku nad otokom Sado.

Gledamo prema jugozapadu. Slijeva, sjena zgrada više se osjeti no vidi, ali ipak, mi smo u njima. Sada kroz njih, bez njih trg – miran i prazan, topao, narančast, ljubičast, boje neba uvečer spustile se nekako na ploče i u cigle kojima je definiran. Nema nikoga. Nikad nikog nije bilo, tako se čini, trg je nastao sam, izlučio ga je grad na jednom od svojih rubova. Nema ni praha ni prašine, iako je kraj ljetnog dana, očito, vani toplo baš koliko treba, ali nitko u tome ne uživa, možda je bio nekad – iz daljine – vika igre, topot lopte. Zid – to prema sutonu, dug i pust i ravan, možda od cigle, možda od kamena, ne zna se u boji zalaska. A iza njega kolosijeci, tihi kao i trg; je li ondje ikad bio koji vlak, nema sad veze. Iza tih tračnica širi se nebo, sve je ravno i okruglo – odande ljubičasta izvire i ulijeva se pomalo u svijest. Tu nešto i miriše, ne zna se što – mješavina noći, komorača, maziva za željezničke pragove, vlage iz crkve bez imena i oblika koja je zadnja stvarnost prije zida i kraja tog svijeta. Odande, iz zalaska, možda nešto ili netko stiže iz planina koje sa sjevera sjenom zatvaraju ravnicu. Iz toga što vidim i pišem, shvaćam da se uobličuje Italija: daleki vrhunci, obasjani prijevoj, granica, tvrđava, Tatarska pustinja. Ne, to je Slovenija. Sjene preko trga – duge noge sjena – vodotoranj strši nad zidom i njegov zatvoreni mrak pada preko trga, prazne fontane (nikad znale vodu), vrijeme kao i obično stoji ili ne postoji, radnje nema, drame ne, likovi asimptotski prilaze ka sceni, sve samo čeka – ali ne valja ni ta riječ, jer da bi nešto čekalo moralo bi biti svjesno i raditi, truditi se: ovo samo biva i stoji, kao predmeti naslagani na polici nasuprot prozora u bakinoj sobi koja gleda na ulicu ravnoga sela (je li ipak Slavonija kakvu smo davno upoznali?) i to sunce još ugrijava figurice i pokrivače, mi se, unutra, možemo veseliti noći i jutru, jer sutra smo opet slobodni, mali i mladi, a ovo je sve izvjesno – taj trg, on je siguran, to je barem jasno, neće nitko doći, ali će biti slika i prostor i zaklon i susret, jedan od brojnih, još samo jedan od krajeva svijeta da se pridoda onima koje smo slutili kao djeca na nepoznatim okrajcima rodnoga grada. Velesajam, rubom. Vinkovićeve, odozdo gore. I onaj zeleni predjel odrastanja, u kojem svi šumarci u dnu završavaju nogometnim klubom, preko polja; udaljene bijele figure; popodnevni zvižduk – leđa ormara, običnog ormara koji te neće odvesti nikamo.

ZA KOPRIVAMA (II)

A SHROPSHIRE LAD

Tok kad je ravan on samo truže
no tu ionako nema života

Znali smo to razgraničenje
dok su još maleni gradovi bili sasvim iskreni
u pogledu svojeg
otvorenog crijeva -

kolektor tone u sjever sivozeleno
i nitko ga ne zna ako ne želi
visoka kupina pomaže

I baš je tu most. Tko njime mora
i dovoljno dugo gleda nizgovno
bijelo od subotnjeg pranja

vjetar mu zatitra mrežnice: iz crnih
zareza šume izrastaju
ogoljele

Prljavi kanal oplakuje johe:
nešto za čije ime ne marimo
dok nam ne usfali

Oni koji brane *svoja* polja
svoje šume i livade brane mislim
nešto puno prejasno

Kad su došle haubice susjedne države
ovaj je odvod postao granica. Nekako prikladno

smrad nas je jedini dijelio. Ne zadugo
jer kloaka grada stisla se od straha
onda mu i vodom zavrnuili
kao vratom

Stajao sam modar s kacigom na glavi
prvom cigaretom među dva zadnja zuba

a ona bezbrižna trešnja tu blizu nad vratima
mog locus amoenusa

cvala u inat mirisnije

Veliko stoljeće administracije
primaklo se kraju. U zraku
bilo je nešto svečano. Izvučeni su
skupi restorani; još skuplji avioni
povlačili su nebom crte u tri boje.
A dan je bio prelijep. Na livadama
iza državne televizije kao u Cambridgeu
The Backs: flora, nošnja, opuštena vesla,
udaljena pjesma i košnja. Krošnja
tužne vrbe, odavde gdje jesmo, koči se
ko gljiva nad gradom. Hladom
prolaze konvoji na putu za lubenice:
praznik. I od raznih borbi
koje smo mogli dobiti i ruku
koje smo mogli nemati mi zdravi
nemamo nijednu: iz trave motrimo
oblake u predugom premještanju
i nemamo čime činiti. Na sjeveru
nebo se topi i sante bijele pare
napreduju danima velebno u muk.
Ledohod nebeskih rijeka
između zima zvanih država. Duboka
grmljavina dolje, preko ljetnih polja,
idila već znana iz djetinjstva. Vlaga
jutra u parku; pusto sunce kolovoza;
svjetlo, kako pada kroz rešetku
mosta na Savi. Konvoji su prošli.
Košenice uz rijeku, bubnjevi sijena,
sjene kotača. Tri crte ne blijede,
mada avion neprekidno pada: parada
promiče i zavoj bude razrovan
kako ništa ne bi moglo natrag.
Onda je tišina. Onda ljeto dalje.
Država je nakratko otišla na jug.

PRIJE KARTOGRAFIJE

Dvostruke živice nikad nismo pitali
niti smo tražili prozore kroz ograde
ali krajem ljeta same se razotkrile
kuće gdje su sjenila žutila crvenila

U hodnicima popločanim slovenskom keramikom
miriše na krumpir i tuđe rane ručkove
Kod drugih su ljudi stubišta praznija
i predvorja odzvanjaju slatkim zujem hladnjaka

Na stolu punom štofova i kutijica s gumbima
ležale su haljine besmrtnih susjeda
Iznad naših obrva kazetirani stropovi
i prozori u voćnjake produbljene rujnom

Sada treba mijesiti gaziti i toptati
oko tuđih prozora matičnjak i metvicu
u podnevnom trudu da se opet rastvore
slučajno u praskozorje otvoreni prostori

ŽIVE

ruke u snu
miješale bordošku
bijelu u tlu
iskopan kotao
i one do lakta
u tom pojilu
nijemi prsten košuta

Modri u snu
mračili trsovi
crnu u tlu
sisali srčiku
ukupnih jeseni
kako bi iz njih
rodili iduću

Ruke u snu
zasjele sveukrug
bijeće na tlu
trgale kruhove
sve se grlile
u zemlju utonule
kao duge ličinke

Hodat ćeš rezom tenkova kroz šumu
po zbijenom snijegu čije će se lice
mrviti u prvotno jezero topline
Hodam po snijegu, hodam pod šumom
ljuske prošlih pupova posute po onom
što je krivnja čovjeka, što je njegov san
Čekat ćeš listanje prekasnih bukava
njušiti topljenje zemlje i oblaka, ti
koji si ovuda puzao za mnom, tkao se tu
Vodi me nasip, majka svih brda
močvara, livada, svih soba podneblja
svaki je korak sretan kao smrt
To ti je najava tolikih godina, malo ih
puno ih, koliko god. Samo je jedan
prvi dan buđenja, došao onda, ostao sve

Puckanje posljednjim pokrovom zime, moj korak
otapa tlo. Dok hodom oslobađam poznate šume
samo tražim dom. I lom
leda s tamnog granja, udari sunca, to
slijedi iz sna. Kiša od špranja, klikeri vode i
logikom koraka
logikom dva lišće se izvija
k ljetu u kojem zauvijek je moje

O DUHU VREMENA

Ići ću u proljeće jednako ovako (polažem u to)
cestama kroz polja površinski nešto
okaljana starošću. Malo manje sveta i daleka
ali, kao proljeće, ravnodušno nova
povratna bez obzira.

Jednom cestom – polja, hrbat od zelenog travnja,
nasip do mladosti, drugom – sela
svjetleća i mračna. Plest će se brzo kao dvije kičme
travnatih zmija: uličice, radnje,
gola koža i vrućina, ruke i papci životinja i ljudi; dugi
pogledi niz nasip, zenitna zelen, sve
čeg sam svijest. Birat ću po sebi.

Zađem li u šume, potoci kroče
kroz tamne kuloare i kratere bombi
pod lišćem. Zvončići uz nasip toliko davni
da puštaju korijenje: naviru natrag i oni,
žuđeni rano. Na koncu se šume

izlijevaju u ceste i nastavljaju dalje
bez šava. Tu je neka mlaka gdje tražim
zametke žaba (garancije tijeka, rijeka), osunčana
koso. Obalom stolci malog restorana i riba na stolu
Sebastiana Bacha

i jedne od njegovih nezapisanih kćeri. Svađa. Ne znam
je li nju, Bacha – u njegovom licu moja majka – i trpjela više,
no ja sam mu svrnuo pogled. I kaže,
Ta tvoja polja dobra, moj dom još od onda
kada sam prestao svirati Staljinove orgulje, došao
u šume. Šutnja. I mislim, šansa je, moram mu reći:

Vrijeme je glazba, no toliko gusta
da se ne čuje ko glazba, da je zbroj tišina.

- Točno. I k tome
polifona,
migne, shvatim, sinemo od strasti.

Usred svega ovog ili na rubu, drvena topla kocka praznine. Prostor oslobođen imena. Predvorje nepregledno dugog popodneva. Plišem presvučeno predsoblje, tiha čekaonica iza koje mogu biti: zoološki vrt u predvečerje najdužeg dana u godini, merkati na suncu; povratak na staro; treći razred škole; duge i bijele stepenice izlivenе glazbom, uz koje se penje do stratosfere i onda se prvom klasom nastavlja dalje, po želji. Samo kocka prostora, izvučenog prije promjena. Ipak, ime mu nije uljuljkanost. Spavanje nije. On nema imena. Tek je jezgra tišine koju preziru, ili za njom tragaju. Odande se ne vidi površina svijeta, nijedna gora, nijedan toranj nisu dovoljno visoki da svojom sjenom razbiju prozor. Visoko gore, tik uza svod, široki blagi prozori opasuju ovu dvoranu od hrasta. Pratiti promjene svjetla i to je sve. Sve što bježi, pronaći. Sada je tu. Samo trak svjetla sa zapada prosijeca prašinu. Sporo kao topljenje dalekih kapa, mijenja se lice vedroga neba. Umiru diljem. Zvukova nema. Nesagledivo dugo popodne. Samo nebo: ova kocka, anti-Aleph. Nebo, koje može biti: izmišljena brda renesansnih slika čija je svrha da streme u točku; polje mira u koje se gleda dok boli, dok brine sitna briga djetinjstva; odredište nade. Možda se primiče večer. Smrzavaju se slojevi neudahnutog zraka. Hladne leće te visine prikazuju prve planete. Njihova pojava u praznini sobe generira, ni iz čeg, radost. Netko da uđe našao bi zasad besmislen zagrljaj u zraku. Polovicu geste. No gola zemlja nije tako tužna. U lagano tekućem vremenu pluta, kao u jeziku, druga ruka, dovršetak kretnje.

ZADNJA KOŠNJA

Mamutica tame, mravinjak, monolit,
maglovita palača stršljena, toliko prepuna
da nitko ne susreće nikoga. Pčelicu Maju
od jedne do druge učionice navlače čuvari,
kroz prozore gimnazije: prijevoji, točila,
vrhovi, padine, sve to na drugi pogled
otkriva da je beton i bedem. U dubini
jablani, ljuljačke, upali prozori sjećat će
na imena voljenih, zabranjene gradove.
S ove visine, prvi reaktori palucaju u tami
dolje, kao mamci riba udičarki,
sputani mrakom koji nisu rasvijetlili.
A ti se sad umij prljavim vodama
sabranim iz zraka mrtvoga planeta (usta
ti se pune okusom pepela), pa gledaj
beskrajne blokove od prozora do prozora:
tvoj pogled pali svjetla u jednom pa drugom.
Između tebe i najbližih prizora onaj je trg.
Sve je opet narančasto. U svakom se osvjetljava
jedna tvoja pjesma, jedan zanos, propast,
peep-show rasječenih udova suštine. Iz daljine
netko stiže i ti bi stajao godinama ovdje
i čekao, samo kad bi znao da ćeš iz dubine
moći čuti povik koji mora biti znak

Naglo pod rebra izlazim iz dvorca
Ostala je jedino kadenca
pulsiranje pjesme pjevane u mraku
u kojem se budim a grlo još vrelo
od jedinstva

Zbor nijemih spava po čeliku tornja
u osvit, siv kao sutra
i može biti zazvan, samo

da je mukati, mukati mučno
kao da su krave zapele u krošnjama

U desetom selu iza centrale
nešto još vrti kotačić antene
nešto je stalo na prozor da čuje

Zbore gluhih pjevaj
muči dodiruj mi ruke da ti dodam note
i onda! –

po stubama u glavama
ustrčat će se snovi kao novi
noževi čežnje

Iz njih
duboki hrastovi korali:
po drvenim dvoranama staroga Svijeta
šake po stolu tunike po plećima

raspjevane ribe bez sjećanja sve
kao prva zora
s prvim zadnjim zvijezdama u očima

DENGE MARSH

„Red trombona, red tromblona.“

Ovo je mjesto s kojeg se sve čuje
titraj čistih formi u vjetru:

u šljunčanoj močvari goleme školjke
leže na svojem kraljevskom groblju
iskopanom davno u granitu
koji su divovski ratovi dubli

Vode oplakuju
trski prste

Kad saslušáš si lice u zvučnom ogledalu
nešto zabruji na granici
pamćenja i očaja Prasak

prošlosti nad obzorom i uši
pune se ratom: još
zveči kao čelične
ploče nad morem

Stani u svijeni zaklon kleči
dok te ne poklopi betonski val

U sumrak
palimo vatre, sjene se ugljene
izvijaju čudno
kao u pećini davno
pričama pred spavanje basove dodaje
tutnjanje bivših minobacača

Vode oplakuju

Zemlji ljude

Zadnje mlade majke zaspale u centru
(biseri u školjke). Toranj stubište Prasak

plaća kad šumovi u noći
poprijeko svijeta progovore rogom

BRUCKNER EX MACHINA

grad katedrala grad preko rijeke
otvara vrata svoje prazne ljuske
u crkvi je pucanje praskanje šapat
od jednog do drugog se bočnog oltara
rahitično križaju ruke mrtvaca
u sumrak u završnom ophodu tamjan
više ne lebdi u zraku lebde samo stupovi
svetišta. po pragovima šupljih
domova gore u brdima kapaju zvijezde
i kroz mrtvo granje šume tiho se žare
zajedno zalaz i najava milosti prodorne
i dokone. po pragovima praznog kolodvora
zvoni mesing tri do četiri vijeka nešto
se svira a onda se bedemu hrama u mraku
dodaju zvonik orgulje i zvona crvena i crna
i rogovi žestokih lovaca u noći
stresaju treštanjem paroške s jelena oni
kopaju puteve petama lovci ludi od vjere
u nastavak svijesti u izljeve smrti i vina
i ona se suluda objava ljubavi gradi
svuda pod svodovljem zemlje i zore
u stijene i stupove urasta oštro neumoljiva
poput božje milosti grmi u svitanje
valja niz timpane sreću niz litice gradove

Hrđava kugla i dalje se vrti

Ribe su nijeme
i kušaju uhom kako zrnca soli
ispunjavu ušća: svoju ikru u boli
sade u vrtove dna
gdje bobbe metana
polaze gore

U novom se mraku mrak grabi loncem
rashladnog tornja kraj mora:

unutra huči i mršavu djecu
pritisak blago odvlači gore
da vide prije smrti
preko mora

Tako sada dolazi zora -
mrtvoj se žabi otvara oko

U desetom selu budi se odred
kosaca poviješću potpuno poništen:

sjaje ko nekad antene nad brijegom a
kad na žito idu

zimski im mimohod škrguće strništem

KOSCI

Bili su:

rijeka nasip stadion
propala plavetna bolnica trava
prije svega a tko ju je kosio?
Stoljeće prošlo pokosilo sve.
Pljeva je ostala
nošena kružno od Južnog
do Sjevernog križa u glavama po stranama
svetoga svijeta
od plastičnog mora do gorja od smeća.

Na povratku:

bezglasno siktanje kosa
paluca u mraku.
Trojica iz desetog sela
izašla nad brijeg. Slušano s nasipa
zadnji tihi ah planeta:
želi su polako, bez mesa u licu
Alnilam Alnitak Mintaka trojica
blještavoplavih i pjesma
drhtava kao kroz žicu
dalekovoda:
kose u posljednjim narodnim nošnjama
lipanjski vjetar im klepeće mošnjama
sve vam je to samo povratak ciklusa
i košnja i krave u krošnjama

Uputim te: hodaj rubom
i ne diraj pejzaž, zasad je dosta,
vidjet ćeš sve.

Ledena magla se razišla sama
od sjene. Po sitnoj toplini znao sam tu si
no bitan nisi bio: bljesnulo je nebo.

Pucao je snijeg, pucao ravno
kao volja svemira, gore su se davno
rasule zvijezde, slika onog što je bilo što će biti -
pramenje, pramenje stvarnosti u noći
smrznuto u svijetlim poljanama mraka.

Svako nebo odjednom
bilo je nad nama. Svakim svijetom
hodali isti. Gledao sam sebe pod svjetlom gdje
gledam svjetlo iznad sebe

Lovca i Lava, Labuda i Rijeku.

Prštale su staze,
ježevi u tami pulsirali pod snijegom.

Svi smo znali biti sve
i tama je to, svjetlo je to za nas htjelo
sad.

Od jutra, od vjetra
smrzavali se slojevi neba
neudahnutog zraka

U sumrak
postali su leće
brušene ljuske od stakla

Venera velika blješti kroz vjetar
sunce slabog siječnja
jedva je skriva

Kroz tanki zastor ljubičasto
zažarenog leda
upada u prvu večer

Svemir prodire lakše u prozirnu
jabučicu Zemlju
izbuljenu strahom i skučenu u mraku

U dnu mulja noći ono jedno žablje oko

Goran Čolakhodžić

Rođen 1990. u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao anglistiku i rumunjski jezik i književnost. Aktivno se bavi književnim prevođenjem. Njegov pjesnički rukopis *Na kraju taj vrt* nagrađen je 2015. Goranom za mlade pjesnike, a 2017. međunarodnom nagradom Mostovi Struge za najbolji prvijenac. Nagrada SFera za najbolju književnu minijaturu spekulativne/SF tematike objavljenu u prethodnoj godini dodijeljena mu je 2018. Pjesme objavio na većem broju književnih portala iz Hrvatske i regije te u časopisima, uvršten u nekoliko antologija. Od 2016. sudionik međunarodnog projekta Versopolis. Član Hrvatskog društva pisaca. Živi u Zagrebu.

Objavio: *Na kraju taj vrt* (poezija, 2015), *Pred gradom su kosci* (poezija, 2018).

Biblioteka Online

knjiga 194

Goran Čolakhodžić

PRED GRADOM SU KOSCI

drugo, izmijenjeno izdanje

© 2021 Goran Čolakhodžić

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2021

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Krešimir Pintarić

Fotografija

balajisrinivasan / Pixabay.com

Objavljeno

26. svibnja 2021.

ISBN 978-953-345-881-6 (HTML)

ISBN 978-953-345-882-3 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-883-0 (PDF)

ISBN 978-953-345-884-7 (MOBI)

Prvo izdanje

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb, 2018.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**